

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eläintenpitokieltoa koskevan sääntelyn muuttamiseksi

Johdanto

Oikeusministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle eläintenpitokieltoa koskevan sääntelyn muuttamiseksi.

Esityksessä ehdotettaisiin muutettavaksi eläintenpitokieltoa koskevaa sääntelyä rikoslaissa ja eläinten hyvinvoinnista annetussa laissa. Rikoslain sääntelyä muutettaisiin eläintenpitokiellon määräämisperusteiden, kiellon voimassaoloajan ja kiellon rikkomista koskevan rangaistusasteikon osalta.

Eläintenpitokielto tulisi määrättäväksi perusmuotoiseen eläinsuojelurikokseen syylistymisen seurauksena, jollei kiellon määräämättä jättämiselle olisi painavia perusteita. Eläintenpitokiellon vähimmäisvoimassaoloaikaa korotettaisiin perusmuotoisen eläinsuojelurikoksen osalta kolmeen vuoteen ja törkeän eläinsuojelurikoksen osalta viiteen vuoteen. Esityksessä ehdotettaisiin myös säännöksiä menettelystä eläintenpitokiellon sisällön tai voimassaoloajan muuttamiseksi ja kiellon kumoamiseksi tilanteissa, joissa tähän on erityisiä syitä. Eläinten hyvinvoinnista annettua lakia muutettaisiin siten, että tuomioistuinten ilmoitusvelvollisuus ratkaisuihistaan koskisi myös eläintenpitokiellon muuttamista tai kumoamista. Eläintenpitokiellon rikkomisen enimmäisrangaistukseksi säädettäisiin vankeutta enintään yhdeksi vuodeksi, ja rangaistussäännös siirrettäisiin eläinten hyvinvoinnista annetusta laista rikoslakiin.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjauksen mukaan hallitus selvittää eläinsuojelurikosten rangaistuksia ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin sekä arvioi mahdollisuudet pidentää eläintenpitokieltoja ja tehostaa valvontaa (kohta 10.2 – Suomalaista oikeusvaltiota ja demokratiaa vahvistetaan, s. 197). Esitys perustuisi tähän kirjaukseen.

Lainsäädäntöhankkeen esivalmistelun aikana oikeusministeriössä valmisteltu arviomuistio on ollut aiemmin lausuttavana välillä 26.5.2025–13.7.2025. Tuolloin annetuista lausunnoista on laadittu erillinen lausuntotiivistelmä (Oikeusministeriön julkaisuja. Mietintöjä ja lausuntoja 2025:39).

Luonnos hallituksen esitykseksi on valmisteltu oikeusministeriössä virkatyönä esivalmistelun

aikana tehtyjen selvitysten ja niistä saadun lausuntopalautteen perusteella. Lausuntoa pyydetään nyt yksinomaan luonnoksesta hallituksen esitykseksi.

Lausunnonantajia pyydetään esittämään näkemyksensä esitysluonnoksessa ehdotetuista toimenpiteistä jäsennellysti alla olevan otsikoinnin mukaisesti.

Tavoitteet

Ehdotettavilla säännösmuutoksilla pyrittäisiin varmistamaan eläinsuojelullisten, eläinten hyvinvointia ja hyvää kohtelua koskevien tarkoituserien toteutuminen lisäämällä eläintenpitokiellon käyttöä eläinsuojelurikosasioiden yhteydessä. Esityksen tavoitteena olisi myös lisätä eläintenpitokiellon vaikuttavuutta turvaamistoimenpiteenä pidentämällä määrättävän kiellon vähimmäiskestoja ja säätämällä määrätyn kiellon rikkominen vankeusuhalla rangaistavaksi.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/24182/2023.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.om@gov.fi tai postitse osoitteeseen Oikeusministeriö, PL 25, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/24182/2023. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus OM085:00/2023). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 19.5.2026.

Valmistelijat

Asiantuntija Erik Inberg, erik.inberg@gov.fi, puh. 0295 150093

Linkit

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM085:00/2023> - Hankesivu: Eläinsuojelurikosten rangaistusten selvittäminen. Oikeusministeriö.

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM085:00/2023> - Projektsida: Utredning om straffen för djurskyddsbrott. Justitieministeriet.

Liitteet:

[Luonnos hallituksen esitykseksi eläintenpitokieltoa koskevan sääntelyn muuttamiseksi 7.4.2026.pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi

[Utkast till RP med förslag till ändring av bestämmelserna om djurhållningsförbud 7.4.2026.pdf](#) - Propositionens huvudsakliga innehåll och paragrafer

Jakelu:

Atria Suomi Oy
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Eläinsuojeluliitto Animalia ry
Eläinten hyvinvointikeskus / Luonnonvarakeskus
Eläinvihreät ry
Etelä-Pohjanmaan kärjäoikeus
Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESY ry
Helsingin hovioikeus
Helsingin yliopisto / Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti,
tutkimusjohtaja Kati Rantala
Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta, Rikosoikeuden
professori Sakari Melander
Itä-Suomen hovioikeus
Itä-Suomen yliopiston oikeustieteiden laitos, Rikos- ja prosessioikeuden
yliopistonlehtori Tarja Koskela
Juristiliitto
Korkein oikeus (varataan tilaisuus lausua)
Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunta, Rikosoikeuden professori
Minna Kimpimäki

Lupa- ja valvontavirasto
Länsi-Suomen syyttäjäalue
Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusjärjestö MTK ry
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeuspoliittinen yhdistys Demla ry
Osuuskunta Maitomaa
Pirkanmaan käräjäoikeus
Pohjois-Savon käräjäoikeus
Pohjois-Suomen syyttäjäalue
Poliisihallitus
ProAgria Keskusten Liitto
Ruokavirasto
Seura- ja harrastuseläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta
Suomen Asianajajat
Suomen Eläinlääkäriliitto ry
Suomen eläinoikeusjuristit ry
Suomen eläinsuojeluyhdistys SEY
Suomen Hevosenomistajien keskusliitto
Suomen Hippos ry
Suomen Kennelliitto ry
Suomen Kissaliitto ry
Suomen Kriminalistiyhdistys — Kriminalistföreningen i Finland r.y.
Suomen Lammasyhdistys ry
Suomen Ratsastajainliitto ry
Suomen Sikayrittäjät ry
Suomen Syyttäjäyhdistys ry
Suomen tuomariliitto – Finlands domareförbund ry
Syyttäjälaitos (Valtakunnansyyttäjän toimisto)
Tuomioistuinvirasto
Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta, Rikosoikeuden
apulaisprofessori Tatu Hyttinen

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne eläintenpitokiellon määräämisperusteita ja kiellon voimassaoloaikojen vähimmäiskestoja koskevasta sääntelyehdotuksesta?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Näkemyksenne eläintenpitokiellon muuttamista ja kumoamista koskevasta sääntelyehdotuksesta?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Näkemyksenne luonnoksesta eläintenpitokielloa koskevan rekisteröinnin ja tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuuden osalta?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Näkemyksenne ehdotetusta eläintenpitokiellon rikkomisen rangaistusasteikosta?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Näkemyksenne luonnoksessa ehdotetulle lainsäädännölle vaihtoehtoisista keinoista?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Muita huomioita

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

Hinkkanen Ville
Oikeusministeriö

Inberg Erik
Oikeusministeriö